

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГЛАСНОСТІ Й ВІДКРИТОСТІ У ДІЯЛЬНОСТІ ВИЩОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ УКРАЇНИ У СУЧАСНИХ УМОВАХ

Вища кваліфікаційна комісія суддів — постійно діючий орган у системі судоустрою України, завданням якого є забезпечення формування корпусу професійних суддів, здатних кваліфіковано, сумлінно й неупереджено здійснювати правосуддя, шляхом відбору і рекомендування осіб на посади професійного судді, визначення рівня фахової підготовки професійних суддів, розгляд питань про дисциплінарну відповідальність суддів.

Статус та діяльність Вищої кваліфікаційної комісії суддів України (далі — ВККС, Комісія) визначається Конституцією України, Законом України "Про судоустрій і статус суддів" від 07 липня 2010 р., актами Комісії.

Діяльність ВККС України в нових умовах має відбуватися максимально прозоро, враховуючи важливість тих завдань, які перед нею поставлені. Основним завданням цього органу є підвищення авторитету судової влади і престижу професії судді, створення сприятливої суспільної думки про діяльність суду. Обов'язок здійснювати свою діяльність гласно і відкрито покладає на Вищу кваліфікаційну комісію суддів України і п. 6 ст. 94 Закону України "Про судоустрій і статус суддів" від 07.07.2010 р. Більш детально це питання врегульовано в Регламенті Комісії (затв. рішенням ВККС України від 27.01.2011 р. № 149/4-Зп), згідно п. 3 якого її засідання проводяться відкрито і гласно, крім випадків, коли Комісія приймає інше рішення. Закриті засідання Комісії можуть проводитись для розгляду визначених Комісією питань, а також розгляду питань, що стосуються організації поточної роботи Комісії. У закритому засіданні Комісії мають право брати участь особи, присутність яких визнана Комісією необхідною для розгляду відповідного питання. Комісія наприкінці закритого засідання приймає рішення щодо порядку використання матеріалів і рішень цього засідання. Гласність роботи Комісії забезпечується відкритим обговоренням питань, що належать до її компетенції, у присутності заявників, їх представників, запрошених осіб та представників засобів масової інформації, які повідомляються за десять днів про дату, час та місце засідання шляхом опублікування відповідного оголошення на офіційному веб-порталі Комісії.

Офіційний веб-портал Комісії розпочав свою роботу в березні 2011 р. З відкриттям власного Інтернет-ресурсу кожна подія ВККС, кожне рішення Комісії висвітлюється на ньому. Безумовну користь від такої організації роботи отримують як судді, кандидати на посади суддів, так і сторонні спостерігачі.

Можна виділити такі групи інформації, які публікуються на офіційній веб-сторінці Комісії. По-перше, на ньому розміщуються нормативні акти, які регламентують роботу Комісії, а також інформація про результати її діяльності (звіти, статистика, аналітика). Так, в розділі сайту "Про Комісію" можна знайти історію Комісії, її склад, структуру Секретаріату Комісії, а також її Регламент. В окремих розділах, які стосуються різних напрямків діяльності Комісії, публікуються документи, які регламентують відповідне питання. Приміром, у підрозділі "Добір кандидатів на посаду судді вперше" розміщено усі документи, які необхідні кандидатам для проходження відповідних процедур. Отже, кандидат на посаду судді може завантажити всі анкети і бланки заяв, необхідних йому на певному етапі проходження відбору, не виходячи із дому, що спрощує роботу як співробітників апарату Комісії, так і життя кандидатам на посаду судді. Аналогічний пакет документів розміщено і для суддів, які претендують на обрання безстроково по завершенню 5-ти річного терміну першого призначення.

По-друге, у випадках, передбачених Законом України "Про судоустрій і статус суддів", ВККС публікує оголошення про початок добору кандидатів на посади суддів, про початок проведення конкурсу на заміщення вакантної посади судді, інформація про кандидатів на посаду судді вперше, які подали заяви про участь у конкурсі на заміщення вакантних посад суддів, інформація про вакантні посади суддів у місцевих судах загальної юрисдикції, умови проведення конкурсу на заміщення вакантних посад судді, графік проведення конкурсу на заміщення вакантних посад суддів, рейтинговий список кандидатів на посаду судді вперше, результати кваліфікаційного іспиту кандидатів на посаду судді, списки кандидатів на посаду судді по регіонах для складення анонімного тестування(іспиту), оголошення про підготовку матеріалів щодо обрання кандидатів на посаду судді безстроково та ін.

По-третє, у підрозділі порталу "Новини і події" анонсуються всі заходи, що провадяться Комісією. Примітним є те, що кожне засідання ВККС, кожне рішення цього органу отримує належне висвітлення на її офіційному веб-порталі, що забезпечує доступ громадян до публічної інформації.

По-четверте, важливим напрямком роботи ВККС є дисциплінарне провадження щодо суддів першої та апеляційної

ланок. Відповідно до п. 2 ст. 84 Закону України "Про судоустрій і статус суддів" право на звернення зі скаргою (заявою) щодо поведінки судді, яка може мати наслідком дисциплінарну відповідальність судді, має кожен, кому відомі такі факти. Вища кваліфікаційна комісія суддів України затверджує та розміщує на своєму офіційному веб-порталі зразок скарги (заяви) щодо неналежної поведінки судді, який може використовуватися для повідомлення Комісії відомостей про порушення суддею вимог щодо його статусу, посадових обов'язків чи присяги судді. З метою реалізації вказаних положень Закону на сайті Комісії розміщено відповідний розділ, в якому будь-який громадянин, невдоволений рішеннями або діями судді, може знайти потрібну для себе інформацію щодо процедури дисциплінарного провадження проти суддів. Окрім того, на сайті у вільному доступі міститься "Скарга (заява) щодо неправомірної поведінки судді". Завантаживши її, зацікавлений громадянин може заповнити детальні графи заяви, які дають вичерпну інформацію про дисциплінарний проступок судді. Після подання відповідної заяви ВККС в порядку, встановленому Законом, розгляне питання про початок дисциплінарного провадження щодо судді. Безумовно, вказані норми Закону спрямовані на усунення фактів зловживань із суддівського корпусу та спрощення доступу громадян до відповідних процедур. По-п'яте, веб-портал Комісії має традиційні для будь-якого державного органу розділи, як-от "міжнародне співробітництво", в якому розміщуються відомості про офіційні зустрічі та робочі візити керівництва ВККС та спільні заходи в рамках міжнародних проектів та угод, і "контакти", де можна знайти посилання на веб-сторінки інших органів державної влади та судових установ.

У цілому, можна зробити висновок, що офіційна веб-сторінка Комісії містить вичерпну інформацію про діяльність цього органу. Інформації на сайті постійно оновлюється, розміщення контенту є зручним та зрозумілим для будь-якого відвідувача, а дизайн сторінки – приємний для сприйняття. Якщо порівнювати веб-сайт Комісії із Інтернет-ресурсами інших органів державної влади України, то він справляє позитивне враження як за оформленням, так і за змістом та оперативністю оновлення інформації. Аналіз відповідних веб-ресурсів кваліфікаційних комісій суддів США свідчить, що вітчизняний аналог повністю відповідає кращому світовому досвіду. Приміром, на офіційному сайті Судового комітету штату Аляски (США) в розділі "Добір суддів" розміщена наступна інформація: відомості про відкриття судових вакансій; заява для кандидата на посаду судді; інструкції для кандидатів на посаду судді щодо оформлення документів; законодавство, що регламентує призначення суддів і роз'яснення до відповідних

процедур у Судовому комітеті; біографії кандидатів на посаду судді; інформації щодо руху заяв кандидатів на посаду судді. Отже, Інтернет-проект ВККС України можна визнати вдалим.

Підсумовуючи викладене, варто зауважити, що належність Вищої кваліфікаційної комісії суддів України до державно-владних органів вимагає її підзвітності суспільству, наслідком чого має бути забезпечення максимальної прозорості та відкритості в її діяльності. Ця мета має досягатися систематичним інформуванням громадськості про всі аспекти діяльності Комісії у способи, що не суперечать чинному законодавству. Тільки за цієї умови можна забезпечити легітимність діяльності ВККС України в системі органів судової влади, підвищити довіру суспільства до неї.

Попова Н.А.,
Национальная академия внутренних дел,
адъюнкты кафедр оперативно-розыскной деятельности

ВОПРОСЫ ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ ОРГАНОВ ДОСУДЕБНОГО СЛЕДСТВИЯ И ОПЕРАТИВНЫХ ПОДРАЗДЕЛЕНИЙ ПРИ РАССЛЕДОВАНИИ НЕЗАКОННЫХ ЗАВЛАДЕНИЙ АВТОТРАНСПОРТНЫМИ СРЕДСТВАМИ В УКРАИНЕ

В настоящее время оперативно-розыскная деятельность органов внутренних дел, и в первую очередь ее негласные формы и методы, приобрели большую значимость в выполнении государственных задач – борьбы с преступностью. Реализация материалов, получаемых в ходе ОРД, осуществляется с помощью уголовно-процессуального законодательства, что требует эффективного взаимодействия органов досудебного следствия и оперативных подразделений как основных субъектов раскрытия и расследования незаконных завладений автотранспортными средствами.

Следственная и оперативная практика показывает, что взаимодействие оперативных подразделений органов внутренних дел и следователей в разные периоды их сотрудничества свидетельствует о слабой эффективности этого процесс, несмотря на то, что количество совершаемых ежегодно незаконных завладений автотранспортными средствами неуклонно возрастает.

Основными причинами неэффективного взаимодействия упомянутых субъектов при раскрытии и расследовании незаконных завладений автотранспортными средствами в настоящее время, является следующее:

- нежелание обмениваться информацией;
- незаинтересованность во взаимодействии со стороны одного из субъектов;